

EGENTLIGA FINLANDS SJUKVÅRDSDISTRIKT

MEDFÖDD HÖFLEDSLUXATION

Höftlederna undersöks på alla nyfödda barn på sjukhuset. De barn som har ostadiga höftleder eller höfter som kommer ur läge remitteras till kirurgiska polikliniken för barn och unga för en kontroll. Barnet får tid till polikliniken ungefär 2 veckor efter födseln.

Ortopeden undersöker barnet på polikliniken. Utgående från undersökningen bestämmer man den fortsatta vården och uppföljningen. Möjliga alternativ är uppföljning, vård med dubbelblöja, behandling med Pavlik-sele eller behandling med von Rosenskenskenan. Avsikten med behandlingen är att hålla höftbenet i höftledsgropen så att leden formas till normal form och ledkapseln utvecklas stark. Man följer med utvecklingen av höftledsgropen med ultraljudsundersökning och senare med röntgenundersökning. Behandlingen saktar inte ner eller hindrar barnets normala utveckling och växt. En väl genomförd behandling säkerställer att barnets höfter utvecklas på bästa möjliga sätt.

Vård med dubbelblöja

Vård med dubbelblöja betyder att man på baby'n klär en rejält större blöja på en normalstor blöja (eller på innekläder). Ett gott alternativ för en större blöja är tygblöjan som hör till moderskapsförpackningen. Dubbelblöjan används dygnet runt, åtminstone ändå fram till nästa kontrollbesök. Vård med dubbelblöja hindrar inte bruk av bärsjal eller bärsele. Vid val av bärsele ska man se till att barnets höfter öppnar sig tillräckligt och att benen kommer mot förälderns kropp.

Pavlik-sele

Pavlik-selen kläs utanpå innekläderna. Selen används 23 timmar om dygnet till man med ultraljudsundersökning har konstaterat att formen av höftledsgroparna är normal. I samband med poliklinikbesöket provar läkaren ut en sele i rätt storlek för barnet och ger instruktioner om dess användning. Man får ta bort selen då barnet tvättas och vid blöjbyte, och om barnet bärs i en bärsjal eller bärsele. Selen kan handtvättas och användas med bilbarnstol.

Von Rosenskenskenan

Läkaren applicerar höftskenskan mot bar hud. Kläderna kläs utanpå skenskan. Skenan hålls på hela tiden, på det sättet säkerställs att höften hålls i en bra ställning under hela behandlingen. Den första kontrollen sker på polikliniken två eller tre veckor efter att behandlingen påbörjats. Då kan också skenskan vid behov bytas ut till en större. Vården med skenskan räcker vanligtvis 6 veckor. I fall höftledsgroparna fortfarande är outvecklade, fortsätter man vården med en Pavlik-sele tills höfternas ultraljudsresultat är normala. Vid behov röntgas höftleden i 1,5 års ålder.

Det är inte ovanligt att barnet gråter under första kvällen eller natten med skenskan. Barnet kan känna sig obekvämt i början men blir van med skenskan rätt så snabbt. Före barnet kommer till läkarens mottagning tvättas barnet hemma utan skenskan föregående kväll och samma morgon. Skenan tas med till mottagningen och läkaren installerar den tillbaka på barnet.

Barnet ska kunna vända huvudet åt båda hållen. Då är skenan inte för högt upp i axlarna. Vid behov kan man justera skenan i axlarna eller vid sidorna. Mår inte lyfta eller dra i benen.

Under behandlingen med skenan är det inte tillåtet att bada, eftersom skenans mjuka del suger lätt upp vatten. En fuktig skena kan badda barnets hud. Barnets hud ska torkas noggrant, speciellt under skenan. Det lönar sig att använda fet talkpuder alltid efter tvätt, speciellt mellan huden och skenan. Barnets blöja ska bytas tillräckligt ofta. Luftbad rekommenderas också.

Under behandlingen med skena kan inte en vanlig bilbarnstol användas. Från hjälpmedelscentralen kan man låna ett babyskydd. Under behandlingen får barnet inte vara i bårslinga eller bårsele, eftersom då "sitter" barnet på skenan och barnets tunna hud kan gå sönder.

I samband med barnrådgivningsbesöken vägs barnet med skenan. Skenans vikt har märkts på skenans ryggsida. Barnets längd kan inte mätas under behandlingen med skena.

Ifall det uppkommer problem eller frågor under vården, kan ni kontakta ortopedikliniken för barn och unga t. 02-3130412, helst under ringtiden må-fre kl 8.30-9.00 eller under kontorstid poliklinikens sekreterare t. 02-3137050.

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.